

ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੀਖਿਆ
ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ਾਉ ਸੀ.ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.
ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.
1962 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 436

ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ (1890 ਦਾ 9)-ਐਸ. 120-ਕੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬੇਦੀ ਦੁਆਰਾ 6 ਦਸੰਬਰ, 1962, ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ।

ਕੇਸ ਆਖਰਕਾਰ 6 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਫਲਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਡੀ.ਐਨ. ਰਾਮਪਾਲ, ਵੀ.ਕੇ. ਰਨਡੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ।।
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਤੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਰਾਤ 8.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਮੀਰਾ ਰੇਲਵੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ । ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੀ ਬੋਤਲ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 5 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਅੱਗੇ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 120 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ-

(ਏ) ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਂ ਅਸਲੀਲਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਸਲੀਲ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (ਸੀ) ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਹਾਨੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯਾਤਰੀ ਦੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਂਪ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਦੇ ਜ਼ਬਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਸ ਜਾਂ ਟਿਕਟ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਲਵੇ ਨੈਕਰ ਦੁਆਰਾ "।

ਏ.ਐਫ. ਕਫਲੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦਾਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾ-ਹੀਮ (1), ਅਤੇ ਕੇ. ਅਪਲ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 120 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੰਧ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲਚੰਦ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3), ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਨਾਥ ਸੰਕਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (4), ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਰਾਜ) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 5), ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 99 ਤੋਂ 105 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 106 ਤੋਂ 130 ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਸਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਨੂੰ ਦੱਸੇ। ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ ਕਿ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਲਤ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕੈਦ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 120 ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂਨਾਥ ਸੰਕਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਬੀਓਮੋਟ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਜੇ. (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ) ਨੇ ਧਾਰਾ 120 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

"ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਰਬਾਨ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੁਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਧਾਰਾ 100 ਧਾਰਾ 120 (ਏ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 101 ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 129 ਇੱਕ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ-

"ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 120 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੂਲਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਏ.ਐਫ. ਕਫਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕੇ. ਅਪਲ ਸਵਾਮੀ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੀ ਐੱਮ. ਵੈਂਕਟਾਸਵਾਮੀ (6) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀ. ਅਈਅਰ ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਯਾਤਰੀ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਦਾ ਬੰਡਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਨੌਕਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕੰਮ ਅਤੇ ਗੁਰੂਨਾਥ ਸੰਕਰ ਦਾ ਕੇਸ (4) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਸਾਈ, ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਾਂਡੇ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੇਸਾਈ ਜੇ. (ਹੁਣ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ) ਨੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗਜਾਧਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (7) ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗਜਾਧਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੋਸ, ਜੇ.. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਬੰਬਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 120 ਵਿੱਚ "ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਮ. ਵੈਂਕਟਾਸਵਾਮੀ ਦੇ ਕੇਸ (6) ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਗੁਰੂਨਾਥ ਸੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਮੂਲਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਾਂਡੇ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਓਮੋਟ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਡੀ ਫਾਲਸ਼ੈ, ਸੀ.ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1919 ਮੈਡ. 971 (2)..

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਪੈਟ. 52(1)

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1929 ਸਿੰਧ 249.

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1937 ਬੰਬ 357.

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਸਾਰੇ. 721.

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਮੈਡ. 406 ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।